

T A
Č R

Průběžné vyhodnocení programu SIGMA

Vypracoval: Technologická agentura České republiky
V Praze: červen 2024

Obsah

Manažerské shrnutí	3
1. Představení programu SIGMA.....	4
2. Dílčí cíle programu a uzavřené veřejné soutěže.....	5
2.1 Dílčí cíl 1 – Aktivity tzv. předaplikačního výzkumu (DC1).....	5
2.2 Dílčí cíl 2 – Začínající výzkumníci/výzkumnice a vyrovnávání příležitostí v projektech aplikovaného výzkumu (DC2).....	10
2.3 Dílčí cíl 3 – Podpora inovačního potenciálu společenských věd, humanitních věd a umění (DC3) .	12
2.4 Dílčí cíl 4 – Mezinárodní spolupráce (DC4)	14
2.5 Dílčí cíl 5 – Průřezová podpora (DC5).....	19
3. Naplňování cílů programu	20
4. Metody výběru projektů	21
5. Monitoring	22
6. Shrnutí a závěry	23

T A

Č R

Seznam tabulek

Tabulka 1 Přehled monitorovacích indikátorů (MI) programu SIGMA a DC1	6
Tabulka 2 Přehled monitorovacích indikátorů (MI) programu SIGMA a DC2	11
Tabulka 3 Přehled monitorovacích indikátorů (MI) programu SIGMA a DC3	13
Tabulka 4 Přehled monitorovacích indikátorů (MI) z hlediska celého programu SIGMA.....	21
Tabulka 5 Hodnoticí procesy v jednotlivých DC programu SIGMA.....	21

Seznam zkratk

DC	Dílčí cíl
ISTA	Informační systém ISTA
KO	Kolegium odborníků
MI	Monitorovací indikátor
OPO	Odborný poradní orgán
PP	Podprogram
PVO	Podnik v obtížích
SHUV	Společenské a humanitní vědy a umění
SHZ	Souhrnná hodnoticí zpráva
SR	Státní rozpočet
TA ČR	Technologická agentura České republiky
VO	Výzkumná organizace
VS	Veřejná soutěž

Manažerské shrnutí

Program SIGMA je nový komplexní nástroj zaměřený na naplňování a řešení řady cílů a opatření stanovených klíčovými strategickými a koncepčními dokumenty pro oblast výzkumu, vývoje a inovací v České republice. Tento program umožňuje pružně reagovat na potřeby společnosti a hospodářství, které mohou vznikat v důsledku neočekávaných situací. Obsahově program navazuje na programy ZÉTA, ÉTA, GAMA 2 a DELTA 2 z portfolia Technologické agentury České republiky a zahrnuje i implementaci unijních nástrojů, do kterých je nebo bude TA ČR zapojena. Tematicky je program rozčleněn do pěti dílčích cílů (DC), které svým zaměřením odpovídají zmíněným předchozím programům.

Doba trvání programu je stanovena na období od roku 2022 do roku 2029, tj. 8 let. První veřejná soutěž (VS) na výběr projektů byla vyhlášena v roce 2022, a dosud bylo vyhlášeno dalších sedm VS (s pořadovými čísly 1 až 7). Aktuálně je připravovaná 8. VS pro DC4. Kromě toho byly vyhlášeny dvě národní výzvy v rámci DC4: Seal of Excellence - EIC Accelerator (první v roce 2022, druhá o rok později).

Výdaje na program SIGMA činí 8 925 mil. Kč. Ze státního rozpočtu (SR) pochází částka 7 140 mil. Kč a výdaje z ostatních zdrojů (včetně ostatních veřejných zdrojů) činí 1 785 mil. Kč.

Informace z průběžného monitoringu, který je realizován po ukončení každé VS, potvrzují, že všechny podpořené projekty mají potenciál naplnit cíle programu a stanovené indikátory.

Čerpání finančních prostředků vyčleněných pro program SIGMA probíhá v souladu s předběžnými plány.

V rámci analýzy hodnoticích procesů byly identifikovány drobné nedostatky, na jejichž odstranění TA ČR pracuje prostřednictvím optimalizace podkladů a instrukcí k jednotlivým veřejným soutěžím a školení hodnotitelů.

1. Představení programu SIGMA

Program na podporu aplikovaného výzkumu a inovací SIGMA (dále jen „program“) byl schválen usnesením vlády České republiky ze dne 18. května 2022 č. 414.

Program SIGMA je nový komplexní nástroj, zaměřený na naplňování a řešení řady cílů a opatření stanovených klíčovými strategickými a koncepčními dokumenty pro oblast výzkumu, vývoje a inovací v České republice. Tento program umožňuje pružně reagovat na potřeby společnosti a hospodářství, které mohou vznikat v důsledku neočekávaných situací.

Hlavní vizí tohoto širokého nástroje podpory je konsolidace několika předchozích programů TA ČR do jednoho programu, umožnění podpory regionům dle jejich inovačního potenciálu, podpora průřezových a systémových opatření, včetně ponechání prostoru na podporu v oblastech/tématech v době přípravy programu neidentifikovaných. Program SIGMA postupně zajišťuje implementaci aktivit z programů ZÉTA, ÉTA, GAMA 2, DELTA 2 a unijních nástrojů (do kterých je nebo bude TA ČR zapojena).

Cíle programu

Hlavním cílem programu je podpora aplikovaného výzkumu a inovací vedoucí ke vzniku nových výsledků uplatnitelných v praxi, k řešení výzev a potřeb společnosti a hospodářství a k podpoře řešení systémových opatření výzkumného a inovačního prostředí. Naplňování hlavního cíle programu bude probíhat prostřednictvím pěti dílčích cílů.

Dílčí cíl 1 – Aktivity tzv. předaplikačního výzkumu (DC1)

Definice cíle: Zefektivnit transfer poznatků a výsledků výzkumu a vývoje z výzkumných organizací do praxe a urychlit tvorbu nových inovativních výrobků a služeb.

Dílčí cíl 2 – Začínající výzkumníci/výzkumnice a vyrovnávání příležitostí v projektech aplikovaného výzkumu (DC2)

Definice cíle: Zvýšit zapojení začínajících výzkumnic/výzkumníků a vyrovnávat příležitosti pro ženy a muže v konkurenci aplikovaného výzkumu.

Dílčí cíl 3 – Podpora inovačního potenciálu společenských věd, humanitních věd a umění (DC3)

Definice cíle: Zvýšit inovační potenciál a efektivitu výzkumu společenských věd, humanitních věd a umění.

Dílčí cíl 4 – Mezinárodní spolupráce (DC4)

Definice cíle: Zvýšit počet výsledků aplikovaného výzkumu vzniklých v rámci projektů mezinárodní spolupráce a rozšířit počet spoluprací mezi tuzemskými a zahraničními podniky a výzkumnými organizacemi.

Dílčí cíl 5 – Průřezová podpora (DC5)

Definice cíle: Posílit podporu nových příležitostí v projektech aplikovaného výzkumu a inovací.

Doba trvání a termíny vyhlášení programu

Doba trvání programu je stanovena na období od roku 2022 do roku 2029, tj. 8 let. První veřejná soutěž ve výzkumu, experimentálním vývoji a inovacích (dále také „veřejná soutěž“ nebo “VS”) na výběr projektů byla vyhlášena v roce 2022, do současnosti pak bylo vyhlášeno dalších sedm VS (s pořadovými čísly 1 až 7), aktuálně běží lhůta pro podávání návrhů projektů v 8. VS pro DC4. Vedle toho byly vyhlášeny dvě národní výzvy v rámci DC4: Seal of Excellence - EIC Accelerator (první v roce 2022, druhá o rok později).

Celkové výdaje na program

Výdaje na program SIGMA činí 8 925 mil. Kč. Ze státního rozpočtu (SR) se jedná o částku 7 140 mil. Kč. Výše výdajů z ostatních zdrojů (vč. ostatních veřejných zdrojů) je 1 785 mil. Kč.

2. Dílčí cíle programu a uzavřené veřejné soutěže

2.1 Dílčí cíl 1 – Aktivity tzv. předaplikačního výzkumu (DC1)

DC1 má za cíl zefektivnit transfer poznatků a výsledků výzkumu a vývoje z výzkumných organizací do praxe a urychlit tvorbu nových inovativních výrobků a služeb. V tomto navazuje na programy GAMA a GAMA 2 a jeho podprogramy (“PP”). DC1: Podpora komercializace VaVal+ odpovídá PP2 a DC1: Podpora aktivit “Proof of Concept” ve výzkumných organizacích je nástupcem PP1. Zatímco v rámci DC1: Podpora aktivit “Proof of Concept” ve výzkumných organizacích v době vypracování této zprávy teprve probíhá hodnocení návrhů projektů podaných do první vyhlášené výzvy (celkově 4. VS v rámci programu SIGMA), v DC1: Podpora komercializace VaVal+ už byla první VS (celkově 3. VS) uzavřena.

3. VS SIGMA - DC1: Podpora komercializace VaVal+

Tato VS byla (v rámci již zmíněné návaznosti na PP2 programu GAMA 2) zaměřena na podporu projektů s ambicí zapojení do EIC Akcelérátoru, na podporu komercializace průlomových inovačních řešení (produkt, služba aj.) a podporu růstu a rozvoje malých a středních podniků a startupů se sídlem v ČR. Veřejná soutěž cílí na ověření výstupů/výsledků aplikovaného výzkumu z hlediska jejich praktického uplatnění a na přípravu jejich následného komerčního využití či využití pro potřeby společnosti. Výstupem projektů budou studie proveditelnosti v anglickém jazyce. Kromě finanční podpory získávají příjemci 3. veřejné soutěže DC1 SIGMA také služby koučinku v rozsahu tří pracovních dnů od mezinárodních koučů ze sítě EEN. Díky získání certifikace od Evropské komise pro program SIGMA (DC 1) mohou projekty po svém ukončení zažádat o tzv. screening projektů pro plug-in hodnocení. Ti, kteří tímto

dodatečným hodnocením úspěšně projdou, přeskočí 1. fázi hodnocení EIC Akceleratoru Evropské komise a postupují rovnou do jeho 2. fáze, tzv. full stage proposal.

Přehled základních informací:

- Soutěžní lhůta: 30. 3. 2023 – 17. 5. 2023
- Alokace na VS: 10 mil. Kč
- Maximální výše podpory na projekt: 780 tis. Kč
- Maximální intenzita podpory na projekt: 70 %
- Termín vyhlášení výsledků: 25. 9. 2023
- Do VS bylo podáno 24 návrhů projektů, formální kontrolou prošlo 18 a podpořeno bylo 10. Míra úspěšnosti tak dosáhla 41,67 %.

Aktuální naplňování cílů a aktivit programu prostřednictvím DC1 (3. VS)

- **Vyhodnocení monitorovacích indikátorů**

S ohledem na výši alokace této veřejné soutěže přispívají projekty v ní podpořené k naplnění kvantitativních indikátorů programu SIGMA relativně malou měrou. Celkový objem podpory, který se plánuje těmto projektům poskytnout, je 7,3 mil. Kč. Počet podpořených projektů je 10 a očekává se podpora 13,65 pracovních míst (FTE) za rok 2024 (z toho 10,65 tvoří klíčové osoby v řešitelském týmu).

Tabulka 1 Přehled monitorovacích indikátorů (MI) programu SIGMA a DC1

MI hlavního cíle	Název MI	Cílová hodnota programu SIGMA	Dosažená hodnota DC1
	Objem poskytnuté podpory ze státního rozpočtu	7.140 mil. Kč	7,3 mil. Kč
	Počet podpořených projektů	1.330	10
	Počet podpořených zaměstnanců	1.100 FTE ročně	13,65
	Dosažené výstupy/výsledky	6872	N/A

Zdroj: Program SIGMA (Data dostupná k 21.6.2024)

- Čerpání finančních prostředků

Projekty schválené k podpoře ve 3. veřejné soutěži DC1 mají celkové náklady 12,2 mil. Kč, z nichž podpora TA ČR činí 7,3 mil. Kč. To je 0,8 % z celkové alokace programu ze státního rozpočtu na DC1 (930 mil.). Průměrná intenzita podpořených projektů byla 61 % z maximálních 70 % možných. Vzhledem k charakteru cílové skupiny uchazečů (malé a střední podniky) lze považovat nastavení intenzity podpory za vhodné. Z 24 návrhů podaných do této veřejné soutěže jich bylo podpořeno 10. Jejich úspěšnost tedy činí 42 %.

Celková podpora projektů schválených k podpoře nedosahuje očekávané alokace veřejné soutěže 10 milionů Kč.

- Monitoring procesu hodnocení

Hodnoticí proces 3. veřejné soutěže DC1 měl pět stupňů: formální kontrola, oponenti, zpravodajové, odborný poradní orgán a předsednictvo TA ČR. Formální kontrolou prošly pouze ty návrhy projektů, které splňovaly všechny náležitosti.

Hodnocena byla celkem čtyři kritéria, 1 binární a 3 bodovaná. U binárního kritéria bylo posuzováno, zda je návrh projektu v souladu s programem SIGMA a DC1 a další tři kritéria se týkala excelence, dopadu a implementace projektu. Bodovaná kritéria vychází z praxe evropských nástrojů podpory pro vysoce inovativní malé a střední podniky (SME Instrument, později EIC Akcelerátor).

V průběhu hodnoticího procesu nenastaly žádné komplikace či průtahy, a to i přesto, že došlo k akvizici nových zahraničních hodnotitelů z řad hodnotitelů se zkušeností s výše uvedenými evropskými nástroji podpory.

4. VS SIGMA - DC1: Podpora aktivit "Proof of Concept" ve výzkumných organizacích

Tato veřejná soutěž je zaměřena na podporu systému komercializace a na podporu využití a zhodnocení výsledků VaV, které vznikly nebo vznikají ve výzkumných organizacích a mají vysoký potenciál pro uplatnění v nových nebo zdokonalených produktech či službách.

Cílem soutěže je podpořit nové a zefektivnit a rozšířit možnosti již zavedených systémů transferu nových poznatků VaV financovaných z veřejných zdrojů ve výzkumných organizacích. Jedná se o formu podpory pro ověření výsledků aplikovaného výzkumu z hlediska jejich praktického uplatnění a přípravy jejich následného komerčního využití či využití pro potřeby společnosti formou Proof of Concept tzv. dílčích projektů. Veřejná soutěž navazuje na program GAMA, podprogram 1 a GAMA 2, podprogram 1.

Přehled základních informací:

- Soutěžní lhůta: 23. 11. 2023 - 17. 1. 2024
- Alokace na VS: 300 mil. Kč, z toho specifická alokace pro prvopříjemce: 30 mil. Kč
- Maximální výše podpory na projekt: 15 mil. Kč

- Maximální intenzita podpory na projekt: 80 %
- Termín vyhlášení výsledků: do 30. června 2024
- Do VS bylo podáno 42 návrhů projektů, všechny splnily podmínky formální kontroly

Další specifika 4. VS

Při řešení projektů se odpovědnost za výběr, financování a kontrolu dílčích projektů (jednotlivých Proof of Concept aktivit) přesouvá na hlavního příjemce, který bude také odpovědný za výběr, kontrolu, hodnocení a zapojení dalších účastníků typu podnik, které může do řešení projektu zapojit.

Uchazeči musí prokázat existenci fungujícího systému komercializace (včetně vnitřních předpisů) a zhodnocování výsledků (popř. předpoklady pro jeho vznik). Struktura pro zajištění aktivit „proof of concept“ musí být rozdělena na část výkonnou a část rozhodovací. Výkonné aktivity bude zajišťovat pracoviště managementu znalostí (CTT) a rozhodovací aktivity bude zajišťovat Rada pro komercializaci¹. Smyslem soutěže je vytvořit, případně podpořit ve výzkumných organizacích systém, v rámci kterého budou podporovány jednotlivé projekty výzkumných pracovníků, popř. studentů, tzv. dílčí projekty.

Vlastní realizace projektu bude probíhat prostřednictvím tzv. dílčích projektů. Dílčí projekty budou výzkumné projekty, kterými budou příjemci ověřovat praktické využití výsledků VaV. Detailní rozpracování dílčích projektů tak není součástí návrhu projektu, protože uchazeč v současné době nemůže předpokládat, jaké dílčí projekty vybere Rada pro komercializaci.

V průběhu realizace se očekává, že se do řešení dílčích projektů zapojí také další účastníci typu podnik. Podnik může mít nenulové náklady, avšak neobdrží žádnou účelovou podporu formou dotace.

Aktuální naplňování cílů a aktivit programu prostřednictvím DC1 (4. VS)

V současné chvíli neznáme výsledky veřejné soutěže a stále probíhá výběr návrhů projektů, z tohoto důvodu není možné vyhodnotit naplnění monitorovacích indikátorů.

Realizace projektů by měla přispět k naplňování tří systémových opatření Národních priorit orientovaného výzkumu:

- podporovat inovační proces jako celek;
- posílit spolupráci mezi akademickým výzkumem, vysokými školami, aplikovaným výzkumem a aplikační sférou;
- v podporovaných projektech položit důraz na diseminaci jejich výsledků, včetně popularizace; a strategického cíle Národní RIS3 Strategie²;
- zvýšení kvality veřejného výzkumu.

¹ Většina členů Rady je složena z odborníků mimo výzkumné organizace.

- **Čerpání finančních prostředků**

Současný součet požadavků na státní rozpočet podaných návrhů projektů dosahuje částky cca 584 mil. Kč (celkové náklady pak dosahují cca 732 mil. Kč). TA ČR stanovila alokaci na VS ve výši 300 mil. Kč ze státního rozpočtu. S ohledem na možnosti státního rozpočtu (SR) nelze předpokládat, že dojde k navýšení stanovené alokace. Z toho plyne, že nabídka (alokace a možnosti SR) nekryje dostatečně poptávku (podané návrhy projektů).

Lze však očekávat, že některé návrhy neuspějí v procesu odborného hodnocení. Celkové náklady na realizaci projektu lze aproximovat s tím, že minimálně 20 % nákladů musí být kryty ze zdrojů příjemců. Je tak možné, s ohledem na stanovenou alokaci, odhadnout, že celkové náklady na řešení projektů dosáhnou minimálně 375 mil. Kč.

- **Monitoring procesu hodnocení**

Před vlastním odborným hodnocením provedla TA ČR tzv. formální kontrolu návrhů projektů a způsobilost jednotlivých uchazečů. Všechny návrhy projektů i uchazeči splnili formální podmínky stanovené zadávací dokumentací a postoupili do odborného hodnocení. TA ČR například ověřovala u všech uchazečů, zda se jedná o výzkumnou organizaci, kvůli specifickým podmínkám veřejné soutěže (hlavním uchazečem může být pouze VO).

Pro tuto soutěž musela TA ČR nastavit a definovat nová kritéria, která by lépe reflektovala podmínky a parametry soutěže. Využila při tom zkušenosti z obdobných soutěží, které vyhlásila v programech GAMA a GAMA 2 a jejich provedených evaluací.

Jednalo se o binární kritéria:

- Splnění podmínek systému komercializace,
- Složení Rady pro komercializaci;

a bodovaná kritéria:

- Systém komercializace 0; 3; 6; 9 bodů,
- Pracoviště managementu znalostí (CTT) 0; 5; 10; 15 bodů,
- Rada pro komercializaci –její zapojení a zajištění její nezávislosti 0; 5; 10; 15 bodů,
- Řízení projektu, systém proof-of-concept a plán udržitelnosti 0; 4; 8; 12 bodů,
- Dosavadní zkušenosti s transferem a zhodnocováním znalostí a vazby na infrastruktury 0; 3; 6; 9 bodů.

Na základě těchto kritérií hodnotili každý návrh projektu tři oponenti, následovalo posouzení zpravodajem a jednání odborného poradního orgánu, který navrhl pořadí pro předsednictvo TA ČR. Předsednictvo TA ČR následně rozhodne, které návrhy projektů TA ČR podpoří. Předsednictvo TA ČR v rámci pořadí zohlední specifickou alokaci pro prvopříjemce.

2.2 Dílčí cíl 2 – Začínající výzkumníci/výzkumnice a vyrovnávání příležitostí v projektech aplikovaného výzkumu (DC2)

DC2 má za cíl zvýšit zapojení začínajících výzkumnic/výzkumníků a vyrovnávat příležitosti pro ženy a muže v konkurenci aplikovaného výzkumu. Cílem je také podpořit vyrovnání příležitostí pro ženy a muže v konkurenci aplikovaného výzkumu. SIGMA, DC2 navazuje na aktivity programu ZÉTA, přičemž reflektuje poznatky získané prostřednictvím jeho evaluace.

2. VS SIGMA - DC 2: Začínající výzkumníci / výzkumnice a vyrovnávání příležitostí v projektech aplikovaného výzkumu

V pořadí první veřejná soutěž v daném dílčím cíli (označení 2. VS SIGMA - Dílčí cíl 2: Začínající výzkumníci / výzkumnice a vyrovnávání příležitostí v projektech aplikovaného výzkumu) byla vyhlášena 8. 2. 2023.

Přehled základních informací:

- Soutěžní lhůta: 9. 2. 2023 – 5. 4. 2023
- Alokace na VS: 230 mil. Kč
- Maximální výše podpory na projekt: 5 mil. Kč
- Maximální intenzita podpory na projekt: 85 %
- Termín vyhlášení výsledků: 31. 10. 2023

Do této veřejné soutěže bylo podáno celkem 562 návrhů projektů, přičemž 1 návrh projektu odstoupil v průběhu formální kontroly. Do hodnocení postoupilo celkem 536 návrhů projektů. Díky dlouhé pauze mezi poslední veřejnou soutěží programu ZÉTA (vyhlášení 4. VS říjen 2019) a veřejnou soutěží v rámci navazujícího programu SIGMA, DC2 (únor 2023) se tato soutěž těšila velkému zájmu uchazečů, což se projeví rekordním počtem podaných návrhů projektů.

Podpořeno bylo celkem 57 (tedy 10,6 % z hodnocených) projektů s celkovým objemem podpory 234,48 mil. Kč.

Aktuální naplňování cílů a aktivit programu prostřednictvím DC2

- Vyhodnocení monitorovacích indikátorů

S ohledem na fakt, že proběhla teprve první veřejná soutěž v tomto DC a projekty vstoupí do realizace až v roce 2024, není zatím možné finálně vyhodnotit naplňování monitorovacích indikátorů. Kapitola tedy obsahuje tabulku s přehledem jednotlivých kvantitativních indikátorů na úrovni hlavního cíle programu SIGMA a na úrovni dílčího cíle DC2, které budou prostřednictvím veřejných soutěží postupně naplňovány.

Tabulka 2 Přehled monitorovacích indikátorů (MI) programu SIGMA a DC2

MI hlavního cíle	Název MI	Cílová hodnota programu SIGMA	Dosažená hodnota DC2
	Objem poskytnuté podpory ze státního rozpočtu	7.140 mil. Kč	234,48 mil. Kč (z 1.580 mil. Kč/
	Počet podpořených projektů	1.330	57
	Počet podpořených zaměstnanců	1.100 FTE ročně	N/A
	Dosažené výstupy/výsledky	6872	N/A
MI dílčího cíle	Název MI	Cílová hodnota	Dosažená hodnota]
	Počet začínajících výzkumníků/výzkumnic v projektech DC2	180 FTE ročně	94,6 FTE

Zdroj: Program SIGMA (Data dostupná k 21.6.2024)

- Čerpání finančních prostředků

Celkem bylo do této veřejné soutěže podáno 562 návrhů projektů, přičemž 536 postoupilo do hodnocení a 57 projektů bylo doporučeno k podpoře. Podpořeny byly projekty za 234,48 mil. Kč a celkové náklady činily 288,73 mil. Kč. Projekty jsou dvouleté a financování je v letech velmi vyrovnané. Z celkových nákladů na daný dílčí cíl čerpá 2. VS SIGMA, DC2 (v pořadí první VS v tomto DC) 14,8 %. Průměrná intenzita podpory u podpořených projektů je 81,42 %. Nastavena tedy byla vhodně.

- Monitoring procesu hodnocení

Pro 2. veřejnou soutěž byl využit pětistupňový hodnoticí proces: formální kontrola - oponenti - zpravodaj - odborný poradní orgán - předsednictvo TA ČR.

Po formální kontrole do hodnocení postoupilo 536 návrhů projektů.

Návrhy projektů, které prošly formální kontrolou, byly hodnoceny **3 oponenty**. Hodnoceno bylo 1 binární a 7 bodovaných kritérií. Na základě oponentských posudků následně **zpravodaj** vypracoval souhrnnou hodnoticí zprávu (SHZ).

Dalším stupněm hodnocení byl **odborný poradní orgán**. OPO ke každému návrhu projektu vypracoval závěrečné stanovisko a navrhnul předběžné pořadí pro předsednictvo TA ČR. V rámci tohoto stupně hodnocení byl využit stínový zpravodaj. Na zasedání byl připraven harmonogram projednávání a odborný poradní orgán si mohl poslechnout představení návrhu projektu od zpravodaje a následně se dotázat na konkrétní náležitosti hodnocení. **Předsednictvo TA ČR** následně rozhodlo o přidělení podpory 57 vybraným návrhům projektů.

2.3 Dílčí cíl 3 – Podpora inovačního potenciálu společenských věd, humanitních věd a umění (DC3)

DC3 má za cíl zvýšit inovační potenciál a efektivitu výzkumu společenských věd, humanitních věd a umění. Obsahově tak navazuje na program ÉTA.

1. VS SIGMA - DC3: Podpora inovačního potenciálu společenských věd, humanitních věd a umění

První veřejná soutěž v tomto dílčím cíli byla současně první VS vyhlášenou v rámci programu SIGMA (označení 1. VS SIGMA) s datem vyhlášení 26. 10. 2022.

Přehled základních informací:

- Soutěžní lhůta: 27. 10. 2022 – 14. 12. 2022
- Alokace na VS: 500 mil. Kč
- Maximální výše podpory na projekt: 12 mil. Kč
- Maximální intenzita podpory na projekt: 80 %
- Termín vyhlášení výsledků: 31. 8. 2023

Pro SIGMA - DC3 byla stanovena 3 hlavní témata (Odolnost společnosti, Vzdělávání a uplatnění, Udržitelnost) a dále ke každému z nich podtémata (viz seznam níže). Uchazeči si v návrhu projektu volili právě jedno hlavní téma a dále jedno podtéma ze zvoleného hlavního tématu, svůj výběr pak popsali v textovém poli v návrhu projektu v informačním systému ISTA (ISTA).

Do veřejné soutěže uchazeči podali celkem 379 návrhů projektů, mezi třemi hlavními výzkumnými tématy převažuje téma č. 1 Odolnost společnosti (50,1 %), ve kterém bylo podáno 190 návrhů projektů, v tématu č. 2 Vzdělávání a uplatnění (26,1 %) bylo podáno 99 návrhů projektů a v tématu č. 3 Udržitelnost (23,7 %) bylo podáno 90 návrhů projektů.

Podpořeno bylo 67 projektů. V realizaci je v tématu č. 1 Odolnost společnosti (55,2 %) celkem 37 projektů, v tématu č. 2 Vzdělávání a uplatnění (23,9 %) celkem 16 projektů a v tématu č. 3 Udržitelnost (20,9 %) celkem 14 projektů.

Aktuální naplňování cílů a aktivit programu prostřednictvím DC3

- **Vyhodnocení monitorovacích indikátorů**

V SIGMA - DC3 proběhla teprve první veřejná soutěž, projekty nejsou v realizaci ještě ani rok a druhá veřejná soutěž se začíná připravovat, není proto zatím relevantní sledovat naplňování monitorovacích indikátorů. Kapitola tedy obsahuje tabulku s přehledem jednotlivých kvantitativních indikátorů na úrovni

hlavního cíle programu SIGMA a na úrovni dílčího cíle 3, které budou prostřednictvím veřejných soutěží postupně naplňovány.

Tabulka 3 Přehled monitorovacích indikátorů (MI) programu SIGMA a DC3

MI hlavního cíle	Název MI	Cílová hodnota programu SIGMA	Dosažená hodnota DC3
	Objem poskytnuté podpory ze státního rozpočtu	7.140 mil. Kč	476,01 mil. Kč (z 2 230 mil. Kč/DC3)
	Počet podpořených projektů	1.330	67
	Počet podpořených zaměstnanců	1.100 FTE ročně	N/A
	Dosažené výstupy/výsledky	6872	K 21. 6. 2024 bylo dosaženo v SIGMA - DC3 19 výsledků.
MI dílčího cíle	Název MI	Cílová hodnota	Dosažená hodnota
	Počet výstupů/výsledků projektů SHUV využívaných v praxi	200	prozatím 19 výsledků ²

Zdroj: Program SIGMA (Data dostupná k 21.6.2024)

- Čerpání finančních prostředků

Celkem bylo do této veřejné soutěže podáno 379 návrhů projektů, přičemž 358 postoupilo do hodnocení a 67 projektů bylo doporučeno k podpoře. Podpořeny byly projekty za 476,01 mil. Kč a celkové náklady činily 598,56 mil. Kč. Projekty jsou čtyřleté s tím, že největší objem podpory bude spotřebován ve druhém (2024) a třetím (2025) roce.

Z celkových nákladů na daný dílčí cíl čerpá 1. VS SIGMA - DC3 21,3 %. Průměrná intenzita podpory u podpořených projektů je 78,2 %. Max. intenzita podpory na projekt byla stanovena na 80 %, tedy nebyla překročena intenzita podpory určena pro tuto veřejnou soutěž.

- Monitoring procesu hodnocení

Pro SIGMU - DC3 byl nastaven šestistupňový hodnoticí proces: formální kontrola - oponenti - zpravodaj - 4 kolegia odborníků - odborný poradní orgán - předsednictvo TA ČR.

² Využití v praxi u dosažených výsledků bude přezkoumáno až po ukončení projektů

Komise pro přijímání návrhů projektů provedla kontrolu náležitostí stanovených zadávací dokumentací u 259 subjektů a 379 návrhů projektů. Do hodnocení po formální kontrole postoupilo 359 návrhů projektů.

Návrhy projektů, které prošly formální kontrolou, byly hodnoceny 2 **oponenty**. Na základě oponentských posudků následně **zpravodaj** vypracoval SHZ.

Pro SIGMU - DC3 byla stanovena 4 **kolegia odborníků** (KO). Kolegia odborníků byla stanovena podle TA ČR číselníků a jeho oborů z kategorie A - Společenské vědy.

Dalším stupněm hodnocení byl **odborný poradní orgán**. V rámci tohoto stupně hodnocení byl využit stínový zpravodaj. Odborný poradní orgán udělal oproti kolegiím odborníků 27 změn závěrečných stanovisek.

Předsednictvo TA ČR rozhodlo o přidělení podpory 67 vybraným návrhům projektů. Jednalo se o všechny návrhy projektů doporučené k podpoře.

V DC3 je tak velký podíl návrhů projektů, které vůbec nebyly doporučeny k podpoře (289 návrhů projektů). Spolu s výše uvedeným velkým počtem změn stanovisek v průběhu hodnotícího procesu to vypovídá o tom, že problematika zapojení SHUV do aplikovaného výzkumu je v českých podmínkách stále nová a její chápání ze strany uchazečů i hodnotitelů teprve prochází procesem unifikace.

2.4 Dílčí cíl 4 – Mezinárodní spolupráce (DC4)

DC4 má za cíl zvýšit počet výsledků aplikovaného výzkumu vzniklých v rámci projektů mezinárodní spolupráce a rozšířit počet spoluprací mezi tuzemskými a zahraničními podniky a výzkumnými organizacemi. V rámci DC4 jsou realizovány 3 druhy dílčích aktivit: a) podpora projektů z výzev typu ERA-NET Cofund / Evropských partnerství (tzv. mezinárodní výzvy), b) bilaterální spolupráce, c) synergické aktivity s ujnými programy (např. podpora projektů s pečeti excelence)

Přidělování podpory v rámci tohoto dílčího cíle dosud probíhalo prostřednictvím národních výzev, do nichž se mohly hlásit pouze subjekty (malé a střední podniky), které úspěšně prošly hodnocením (tzn. získaly známku Seal of Excellence Evropské komise) v rámci evropského programu EIC Accelerator. Jedná se také o jediný DC, kde už byly uzavřeny dvě výzvy.

V druhé polovině roku 2024 pak bude podpora přidělována i prostřednictvím mezinárodních výzev. V první řadě půjde o projekty z mezinárodní výzvy M-ERA.NET 3 Call 2023, ke konci roku pak budou následovat projekty z dvoukolových mezinárodních výzev v rámci Evropských partnerství DUT (Driving Urban Transitions), CET (Clean Energy Transition), Water4All a Biodiversa+ (Partnerství pro biodiverzitu), a dvoukolové mezinárodní výzvy typu ERA-NET Cofund M-ERA.NET 3 Call 2024. Podpořeny budou i případně úspěšné projekty z jednokolové mezinárodní výzvy CHIST-ERA IV Call 2023.

Z DC4 budou v budoucnosti financovány i výzvy Evropských partnerství připravovaných v rámci Horizon Europe Strategic Plan 2025-2027 (tzv. 3 vlna Evropských partnerství) a navazujících na původní schémata

ERA-NET Cofund, a to například v oblastech materiálového výzkumu, kvantových technologií či nerostných surovin.

Národní výzva - DC4: Seal of Excellence - EIC Accelerator Pilot 2020

Přehled základních informací:

- Soutěžní lhůta: 30. 9. 2022 – 30. 10. 2022
- Alokace na VS: 200 mil. Kč
- Maximální výše podpory na projekt: 25 mil. Kč
- Maximální intenzita podpory na projekt: 70 %
- Termín vyhlášení výsledků: 24. 11. 2022
- Do této veřejné soutěže bylo podáno celkem 5 projektů, podporu získaly 4.

2. národní výzva - DC4: Seal of Excellence - EIC Accelerator

Druhá národní výzva pak byla vyhlášena v roce 2023.

Přehled základních informací:

- Soutěžní lhůta: 1. 6. 2023 – 30. 6. 2023
- Alokace na VS: 125 mil. Kč
- Maximální výše podpory na projekt: 25 mil. Kč
- Maximální intenzita podpory na projekt: 70 %
- Termín vyhlášení výsledků: 28. 7. 2023
- Do této veřejné soutěže bylo podáno celkem 5 projektů, podporu získaly všechny.

8. VS SIGMA - DC4: Bilaterální spolupráce

První běžná veřejná soutěž (v podmínkách TA ČR; nikoliv národní výzva viz výše) v tomto dílčím cíli (celkově 8. VS SIGMA) je aktuálně ve fázi přípravy.

Přehled základních informací:

- Soutěžní lhůta: 16. 5. 2024 – 17. 7. 2024
- Alokace na VS: bude teprve určeno
- Maximální výše podpory na projekt: 20 mil. Kč
- Maximální intenzita podpory na projekt: 75 %
- Termín vyhlášení výsledků: bude určeno

Výzvy ERA-NET Cofund/Evropských partnerství

M-ERA.NET 3 Call 2023

Každoroční mezinárodní výzvy tohoto schématu podporují projekty v oblasti materiálového výzkumu a inovací.

Přehled základních informací:

- Lhůta pro podání návrhů projektů: 1. 3. 2023 - 16. 5. 2023
- Alokace na výzvu (na českou část projektů/české uchazeče): 1 500 000 EUR
- Maximální výše podpory projekt (na českou část projektů/české uchazeče): 350 000 EUR
- Maximální intenzita podpory na projekt: 80 %
- Termín vyhlášení výsledků: květen 2024

V této výzvě celkem uspělo (a bude podpořeno) 43 mezinárodních projektů, z toho 5 mezinárodních projektů s 9 českými uchazeči.

DUT Call 2023

Partnerství DUT se zaměřuje na podporu výzkumu v rámci udržitelnější energetiky, fungování měst a konceptu Smart Cities.

Přehled základních informací:

- Lhůta pro podání návrhů projektů: 1. 9. 2023 - 21. 11. 2023
- Alokace na výzvu (na českou část projektů/české uchazeče): 790 000 EUR
- Maximální výše podpory projekt (na českou část projektů/české uchazeče): 200 000 EUR
- Maximální intenzita podpory na projekt: 80 %
- Termín vyhlášení výsledků: červenec 2024

Výzva se nachází ve 2. kole kvalitativního hodnocení nezávislými experty na mezinárodní úrovni. Do druhého kola postoupilo celkem 69 mezinárodních projektů, z toho 6 projektů s českými uchazeči. Finální rozhodnutí o podpořených projektech bude vycházet právě z kvalitativního hodnocení na mezinárodní úrovni, výše uvedené číslo se tak může změnit.

CET Call 2023

Partnerství CET podporuje výzkum v oblasti energetické transformace (přechod na čisté energie).

Přehled základních informací:

- Lhůta pro podání návrhů projektů: 20. 9. 2023 - 22. 11. 2023
- Alokace na výzvu (na českou část projektů/české uchazeče): 1 045 000 EUR

- Maximální výše podpory projekt (na českou část projektů/české uchazeče): 175 000 EUR
- Maximální intenzita podpory na projekt: 80 %
- Termín vyhlášení výsledků: červen 2024

Výzva se nachází ve 2. kole kvalitativního hodnocení nezávislymi experty na mezinárodní úrovni. Do druhého kola postoupilo celkem 90 mezinárodních projektů, z toho 8 projektů s českými uchazeči. Finální rozhodnutí o podpořených projektech bude vycházet právě z kvalitativního hodnocení na mezinárodní úrovni, výše uvedené číslo se tak může změnit.

Water4All Call 2023

Cílem schématu Wateru4All je zlepšení bezpečnosti vodních zdrojů v dlouhodobém horizontu.

Přehled základních informací:

- Lhůta pro podání návrhů projektů: 12. 9. 2023 - 13. 11. 2023
- Alokace na výzvu (na českou část projektů/české uchazeče): 450 000 EUR
- Maximální výše podpory projekt (na českou část projektů/české uchazeče): 150 000 EUR
- Maximální intenzita podpory na projekt: 80 %
- Termín vyhlášení výsledků: září 2024

Výzva se nachází ve 2. kole kvalitativního hodnocení nezávislymi experty na mezinárodní úrovni. Do druhého kola postoupilo celkem 59 mezinárodních projektů, z toho 4 projekty s českými uchazeči. Finální rozhodnutí o podpořených projektech bude vycházet právě z kvalitativního hodnocení na mezinárodní úrovni, výše uvedené číslo se tak může změnit.

Biodiversa+ Call 2023

Partnerství pro biodiverzitu se zaměřuje na výzkum v oblasti biodiverzity a ochrany ekosystémů.

Přehled základních informací:

- Lhůta pro podání návrhů projektů: 11. 9. 2023 - 10. 11. 2023
- Alokace na výzvu (na českou část projektů/české uchazeče): 680 000 EUR
- Maximální výše podpory projekt (na českou část projektů/české uchazeče): 170 000 EUR
- Maximální intenzita podpory na projekt: 80 %
- Termín vyhlášení výsledků: listopad 2024

Výzva se nachází ve 2. kole kvalitativního hodnocení nezávislymi experty na mezinárodní úrovni. Do druhého kola postoupilo celkem 110 mezinárodních projektů, z toho 11 projektů s českými uchazeči. Finální rozhodnutí o podpořených projektech bude vycházet právě z kvalitativního hodnocení na mezinárodní úrovni, výše uvedené číslo se tak může změnit.

CHIST-ERA IV Call 2023

Každoroční mezinárodní výzvy tohoto schématu podporují výzkum v oblasti ICT.

Přehled základních informací:

- Lhůta pro podání návrhů projektů: 16. 1. 2023 - 10. 4. 2024
- Alokace na výzvu (na českou část projektů/české uchazeče): 500 000 EUR
- Maximální výše podpory projekt (na českou část projektů/české uchazeče): bez omezení
- Maximální intenzita podpory na projekt: 80 %
- Termín vyhlášení výsledků: říjen 2024

Výzva je jednokolová, nachází se ve svém kvalitativním hodnocení nezávislými experty na mezinárodní úrovni. Hodnoceno je aktuálně celkem 31 mezinárodních projektů, z toho 7 projektů s českými uchazeči. Finální rozhodnutí o podpořených projektech bude vycházet právě z kvalitativního hodnocení na mezinárodní úrovni, výše uvedené číslo se tak může změnit.

M-ERA.NET 3 Call 2024

Každoroční mezinárodní výzvy tohoto schématu podporují projekty v oblasti materiálového výzkumu a inovací.

Přehled základních informací:

- Lhůta pro podání návrhů projektů: 5. 3. 2023 - 14. 5. 2023
- Alokace na výzvu (na českou část projektů/české uchazeče): 1 450 000 EUR
- Maximální výše podpory projekt (na českou část projektů/české uchazeče): 350 000 EUR
- Maximální intenzita podpory na projekt: 80 %
- Termín vyhlášení výsledků: únor 2025

Výzva se nachází ve 1. kole kvalitativního hodnocení nezávislými experty na mezinárodní úrovni. V tomto prvním kole je celkem podáno 389 mezinárodních projektů, z toho 79 projektů s českými uchazeči. Po kvalitativním hodnocení v prvním kole bude následovat kolo druhé, výše uvedené číslo se tak může změnit.

- Monitoring procesu hodnocení

V rámci mezinárodních výzev (ERA-NET Cofund/Evropská partnerství) SIGMA - DC4 probíhají procesy na národní a mezinárodní úrovni. Na národní úrovni provádí každý poskytovatel podpory tzv. eligibility check svých národních uchazečů v mezinárodních projektových konsorciích. V případě TA ČR se jedná o 1) kontrolu způsobilosti českého uchazeče, a 2) kontrolu souladu s programem financování. Projekty jsou

poté kvalitativně hodnoceny na mezinárodní úrovni, a to nezávislymi experty v rámci tzv. hodnotících panelů. V případě 2-kolových výzev oba procesy probíhají jak pro první, tak i pro druhé kolo.

Projekty jsou následně doporučeny k podpoře na základě výsledků mezinárodního hodnocení, umístění ve finálním pořadníku a dostupnosti finančních prostředků jednotlivých poskytovatelů (za TA ČR schvalováno předsednictvem TA ČR). Každý poskytovatel si financuje pouze své národní úspěšné uchazeče.

2.5 Dílčí cíl 5 – Průřezová podpora (DC5)

DC5 má za cíl posílit podporu nových příležitostí v projektech aplikovaného výzkumu a inovací. Příjemci mohou být podniky, výzkumné organizace, organizační složky státu nebo územní samosprávné celky.

5. VS SIGMA - DC5: Dlouhodobé záměry s prvky SHUV

Veřejná soutěž je zaměřena na podporu dlouhodobých projektů, které se zabývají celospolečenskými aktuálními potřebami, jež není možné řešit v rámci krátkodobých projektů a vyžadují interdisciplinární přístup. Předpokládá se rovněž integrální zapojení SHUV přístupů ve všech fázích řešení projektu. Každý projekt musí obsahovat ve svém jádru SHUV.

První veřejná soutěž v tomto dílčím cíli (celkově 5. VS SIGMA) aktuálně probíhá.

Přehled základních informací:

- Soutěžní lhůta: 7. 12. 2023 – 7. 2. 2024
- Alokace na VS: 500 mil. Kč
- Maximální výše podpory na projekt: 125 mil. Kč
- Maximální intenzita podpory na projekt: 80 %
- Termín vyhlášení výsledků: 30. 6. 2024

Do SIGMA - DC5 bylo podáno 24 návrhů projektů. Do hodnocení postoupilo celkem 22 návrhů projektů a 2 návrhy projektů nebyly přijaty do veřejné soutěže.

Aktuální naplňování cílů a aktivit programu prostřednictvím DC5

- Vyhodnocení monitorovacích indikátorů

V rámci 5. VS jsou naplňována dvě opatření DC5, a to Řešení aktuálních potřeb VaVal a Dlouhodobé výzkumné záměry.

Aktuálnost řešených potřeb je zajištěna stanovenými výzkumnými tématy - na jejich tvorbě se podílely různé orgány státní správy, které se v diskuzi shodly na tom, jaká témata jsou momentálně aktuální. Díky

T A Č R

nastavené době řešení a výši podpory je zároveň zajištěno, že projekty budou dlouhodobé. Zadávací podmínky zároveň určují, že projekt musí dané téma řešit komplexně a musí v dané oblasti rozvíjet systémová řešení.

Pro 5. VS byla definována 4 výzkumná témata:

- Veřejné zdraví a poskytování zdravotní a sociální péče
- Dopad umělé inteligence/strojového učení na společnost
- Odolnost obcí a regionů prostřednictvím SMART řešení
- „EcoVision“ – dosažení klimatické neutrality, dostupnosti a úspor energie.

K těmto tématům byly zpracovány anotace, které blíže definují, co konkrétně je obsahem daného tématu. Uchazeč si vždy musel zvolit právě jedno téma, a to v návrhu beze zbytku naplnit (nemohl si tedy vybrat pouze určitou část). V každém tématu pak bude podpořen jen jeden projekt. Cílem je, aby daný projekt problematiku pokryl komplexně, proto by podpoření více projektů v rámci tématu bylo neúčelné.

Výzkumná témata jsou v návrzích projektů zastoupena následovně:

- Veřejné zdraví a poskytování zdravotní a sociální péče - 10
- Dopad umělé inteligence/strojového učení na společnost - 7
- Odolnost obcí a regionů prostřednictvím SMART řešení - 5
- „EcoVision“ – dosažení klimatické neutrality, dostupnosti a úspor energie - 2.

S ohledem na fakt, že teprve probíhá hodnocení první VS v tomto DC a projekty vstoupí do realizace až v roce 2024, není zatím relevantní sledovat naplňování monitorovacích indikátorů. To platí i pro čerpání finančních prostředků i vyhodnocení způsobu výběru projektů.

3. Naplňování cílů programu

Všechny dosud podpořené projekty v rámci jednotlivých dílčích cílů programu SIGMA prošly důkladnými hodnoticími procesy a byly hodnoceny na základě kritérií sestavených pro každý dílčí cíl a veřejnou soutěž tak, aby realizace projektů směřovala k naplňování dílčích i hlavních cílů programu SIGMA.

V situaci, kdy jsou projekty podpořené v rámci některých DC teprve v realizaci a v některých DC dokonce ještě ani nedošlo k finálnímu rozhodnutí o přidělení podpory, lze pracovat pouze s předpoklady. Ty na základě provedeného hodnocení během jednotlivých veřejných soutěží i následných monitoringů provedených TA ČR říkají, že podpořené projekty mají věrohodný potenciál přispět k naplnění hlavních i dílčích cílů programu. To platí i pro příslušné indikátory a čerpání finančních prostředků vyčleněných na podporu v rámci programu SIGMA. Stanovené indikátory a průběžný stav jejich plnění obsahuje následující tabulka.

Tabulka 4 Přehled monitorovacích indikátorů (MI) z hlediska celého programu SIGMA

MI hlavního cíle	Název MI	Cílová hodnota	Dosažená hodnota
	Objem poskytnuté podpory ze státního rozpočtu	7.140 mil. Kč	981,14 mil.
	Počet podpořených projektů	1.330	159
	Počet podpořených zaměstnanců	1 100 FTE	65 FTE
	Dosažené výstupy/výsledky	6872	32

Zdroj: Program SIGMA (data dostupná k 21.6. 2024)

4. Metody výběru projektů

Hodnoticí procesy se v jednotlivých veřejných soutěžích lišily. A to především v závislosti na tom, na jaký předchozí program TA ČR ten daný dílčí cíl navazoval. Hodnoticí proces DC1 tak vycházel z hodnoticího procesu programu GAMA a GAMA 2, pro DC2 z programu ZÉTA, pro DC3 z programu ÉTA atd. Hodnoticí procesy se tak napříč jednotlivými DC lišily jak v počtu stupňů hodnocení, tak i v přístupu k hodnoticím kritériím a pochopitelně jejich obsahu. Základní parametry hodnoticích procesů v jednotlivých DC uvádí následující tabulka.

Tabulka 5 Hodnoticí procesy v jednotlivých DC programu SIGMA

DC	Oponenti / počet	Kolegium odborníků / počet	Počet binárních kritérií	Počet bodovaných kritérií	Počet bonifikačních kritérií	Hodnocení na škále (Š) / bodové řadě (B)
DC1 3. VS	3	NE	1	3	0	B
DC1 4. VS	3	NE	2	5	0	Š
DC2	3	NE	1	7	0	Š
DC3	2	4	1	8	0	Š
DC5	?	NE	3	7	0	?

Zdroj: Program SIGMA

Některé hodnoticí procesy zahrnovaly ještě další specifika. Např. v rámci DC1/PP1 hodnotili zahraniční oponenti, v DC2 nebyl zpravodaj členem odborného poradního orgánu, ale byl během jednání připraven on-line zodpovědět případné dotazy, a v DC5 přibyla vedle oponentů a zpravodajů navíc role odborného hodnotitele SHUV.

Pro všechny hodnoticí procesy nicméně platí, že byly prověřeny v rámci monitoringu jednotlivých soutěží, a i když se v každé objevilo několik námětů na zlepšení, nebylo identifikováno závažné pochybení, které by nutně volalo po zásadních změnách v hodnoticím procesu. Určitou výjimkou byla 2. VS vyhlášená v rámci DC2, tedy cíle na podporu začínajících výzkumníků. Zde nebyl problém v hodnocení samotném, ale ve velké náročnosti (časové a s tím související i finanční) stanoveného hodnoticího procesu vzhledem k vysokému počtu hodnocených návrhů projektů. V daném případě proto není navrhována úprava hodnoticího procesu, ale tematické zúžení následující VS tak, aby se snížil počet hodnocených návrhů projektů.

5. Monitoring

V souladu se zněním programu SIGMA je u každé VS realizován tzv. průběžný (komentovaný) monitoring, a to po jejím ukončení. Jedná se o časově i rozsahem méně náročné aktivity, než jsou a budou průběžné a závěrečné evaluace. Cílem těchto průběžných monitoringů je především zjistit:

- a) aktuální naplňování cílů a aktivit programu,
- b) vyhodnocení tematického zaměření veřejných soutěží a návrhy pro zacílení dalších soutěží,
- c) čerpání finančních prostředků programu,
- d) deskriptivní vyhodnocení monitorovacích indikátorů mapujících průběh programu,
- e) vyhodnocení procesu hodnocení a výběru návrhů témat veřejných soutěží a navazujících projektů.

Takto zpracované hodnoticí zprávy za jednotlivé DC a VS byly zásadním vstupem pro tento dokument, který data a informace sumarizuje a dává ucelený průběžný pohled na implementaci programu SIGMA.

6. Shrnutí a závěry

Tato průběžná zpráva vychází z monitoringu jednotlivých dílčích cílů a veřejných soutěží (VS), který se provádí po ukončení každé VS (tj. po vyhlášení výsledků VS). Z hlediska naplňování hlavních i dílčích cílů programu SIGMA lze zatím hodnotit pouze potenciál podpořených projektů. Analýza těchto projektů napříč dílčími cíli ukázala, že jak z hlediska jejich tematického zaměření, tak jejich plánovaných výstupů a výsledků je tento potenciál významný. **V tomto směru nebyl zjištěn žádný problém, který by představoval potenciální riziko pro plnění cílů a stanovených indikátorů.**

Čerpání finančních prostředků vyčleněných pro program SIGMA probíhá v souladu s předběžnými plány.

Hodnoticí procesy a obecně výběry projektů k podpoře napříč proběhlými veřejnými soutěžemi lze hodnotit poměrně přesně. **Tyto analýzy neodhalily žádné zásadní nedostatky či pochybení, které by vyžadovaly výrazné změny hodnoticích procesů.**

Objevují se pouze nedostatky při vypracovávání oponentských posudků či souhrnných hodnoticích zpráv zpravodajů, jako jsou nedostatečné komentáře k bodovým hodnocením či používání argumentů souvisejících s jiným hodnoceným kritériem. **Na odstranění těchto nedostatků TA ČR pracuje prostřednictvím optimalizace podkladů a instrukcí k jednotlivým veřejným soutěžím a školení hodnotitelů.**

Výraznější problém s hodnocením byl zaznamenán pouze v rámci dílčího cíle 2 (DC2), tedy cíle na podporu začínajících výzkumníků. Kvůli velkému počtu podaných návrhů projektů byl hodnoticí proces velmi časově i finančně náročný. Pro následující VS je proto doporučeno tematické zúžení soutěže, aby bylo podáno (a tedy i hodnoceno) méně návrhů projektů.